

Bijlage 1. Basisondersteuning onderwijs – bij Afwegingskader onderwijs en jeugdhulp

In deze bijlage staat de basiskwaliteit uit het Onderzoekskader¹ van de inspectie. In rood zijn hieraan toegevoegd de preventieve en licht-curatieve ondersteuning die Berséba heeft vastgesteld. Bij elke standaard is aangegeven of Jeugdhulp hierbij betrokken kan worden. Deze aanduiding in groen verwijst naar bijlage 2 bij het Afwegingskader Toelichting op aandachtspunten Jeugdhulp.

Kwaliteitsgebied 1: Onderwijsproces (OP)

Standaard OP1 Aanbod

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving

Basiskwaliteit:

1. De school biedt een breed en op de kerndoelen gebaseerd aanbod dat ook de referentieniveaus taal en rekenen omvat en dat aansluit bij het (beoogde) niveau van alle leerlingen.
2. Het onderwijs gaat ervan uit dat leerlingen opgroeien in een pluriforme samenleving. Daarom is het onderwijs gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie, en op kennis hebben van en kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.
3. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.
4. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school, wordt afgestemd op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daartussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen.
5. De school legt de doelen voor het onderwijs en de opbouw van het aanbod vast in het schoolplan.

Preventieve en licht-curatieve ondersteuning:

1. De school realiseert een passend aanbod met begeleiding voor leerlingen met een lager IQ. Voor kinderen met een IQ onder de 80 kan de school naast de eigen inzet extra ondersteuning aanvragen.
2. De school realiseert een passend aanbod met begeleiding voor leerlingen met een hoger IQ. Voor leerlingen met een IQ boven de 130 kan de school naast de eigen inzet een beroep op het SWV doen.
3. De leerkrachten realiseren een passend aanbod met begeleiding voor leerlingen, dat tegemoet komt aan de sterkte en zwakke kanten van het intelligentieprofiel van de leerlingen.
4. De school realiseert een passend aanbod met begeleiding dat is afgestemd op ondersteuningsbehoeften bij onderpresteren.

Jeugdhulp

1. Zie de verdiepende aandachtlijst Jeugdhulp (bijlage 2) onderdeel 'Individuele begeleiding'.

Standaard OP2 Zicht op ontwikkeling

De school volgt de ontwikkeling van haar leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen

Basiskwaliteit:

1. De school verzamelt vanaf binnenkomst met behulp van een leerling- en onderwijsvolgsysteem systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van haar leerlingen.
2. Voor de kennisgebieden taal en rekenen/wiskunde gebeurt dit met betrouwbare en valide toetsen die tevens een indicatie geven van de bereikte referentieniveaus.

¹ <https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/rapporten/2019/06/06/onderzoekskader-2017-po-en-vve>

3. Leraren vergelijken deze informatie met de verwachte ontwikkeling. Deze vergelijking maakt het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen.
4. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren analyseert de school waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Vervolgens bepaalt zij wat er moet gebeuren om eventuele achterstanden bij leerlingen te verhelpen.

Preventieve en licht-curatieve ondersteuning:

1. De leerkrachten analyseren de stimulerende en de belemmerende factoren van de groep, en waar nodig die van individuele leerlingen.
2. De leerkrachten bepalen op basis van de ontwikkelbehoeften de ondersteuning die ze aan de groep en de individuele leerlingen geven.
3. De leerkrachten stemmen het onderwijsaanbod af op ondersteuningsbehoeften van de leerlingen.
4. De leerkrachten hebben de regie in de ondersteuning aan de groep en individuele leerlingen.
5. De leerkrachten werken constructief samen met ouders en waar nodig met externe betrokkenen.
6. De samenwerking leidt tot open communicatie over de signalering en analyse van de ontwikkelbehoeften van een leerling, de doelen waaraan gewerkt wordt en de aanpak om deze doelen te realiseren.
7. De leerkrachten werken doelgericht aan de brede ontwikkeling van leerlingen. Hierbij denken we ander andere aan de emotioneel-sociale ontwikkeling, de cognitieve ontwikkeling, de executieve functies, de werkhouding en het 'leren leren' van de groep en de individuele leerlingen.
8. De leerkrachten kennen en hanteren de schoolafspraken over begeleiding van de groep en individuele leerlingen.

Jeugdhulp

2. Zie de verdiepende aandachtslijst Jeugdhulp (bijlage 2) onderdeel 'Individuele begeleiding'.

Standaard OP3 Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen.

Basiskwaliteit:

1. De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van informatie die zij over leerlingen hebben. De leraren zorgen ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau van leerlingen. De aangeboden leerstof is logisch opgebouwd binnen een reeks van lessen alsook binnen één les.
2. De leraren creëren een leerklimaat waardoor leerlingen actief en betrokken zijn. Met geschikte opdrachten en heldere uitleg structureert de leraar het onderwijsaanbod zo dat de leerling het zich eigen kan maken.
3. De leraren stemmen de instructies en spelbegeleiding, opdrachten en onderwijstijd af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen. De afstemming is zowel op ondersteuning als op uitdaging gericht, afhankelijk van de behoeften van leerlingen.

Preventieve en licht-curatieve ondersteuning:

1. Geen aanvullende Berséba eisen

Standaard OP4 Extra ondersteuning

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, ondersteuning en begeleiding

Basiskwaliteit:

1. Voor leerlingen die structureel een onderwijsaanbod nodig hebben op een ander niveau dan de leeftijdsgroep, biedt de school een passend onderwijsaanbod, ondersteuning en/of begeleiding, gebaseerd op de mogelijkheden van de desbetreffende leerlingen. Het aanbod, de ondersteuning en/of de begeleiding zijn gericht op een ononderbroken ontwikkeling van de leerling.
2. De school evalueert periodiek of het aanbod het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.
3. De school heeft in het schoolondersteuningsprofiel vastgelegd wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden in aanvulling op het door het samenwerkingsverband

omschreven niveau van basisondersteuning. Voor de leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben, legt de school in het ontwikkelingsperspectief vast hoe het onderwijs wordt afgestemd op de behoefte van de leerling.

Preventieve en licht-curatieve ondersteuning:

1. De school realiseert in nauwe samenwerking met SWV en jeugdhulp integrale onderwijszorg-arrangementen om tegemoet te komen aan de ontwikkelbehoeften van leerlingen die dat nodig hebben
2. De school zorgt ervoor dat het gebouw toegankelijk is voor leerlingen met een lichamelijke of motorische beperking.
3. De school realiseert een passend aanbod met begeleiding voor leerlingen met een lichamelijke of motorische beperking.
4. De school realiseert een passend aanbod met begeleiding voor leerlingen met een medische beperking.
5. De school hanteert, indien nodig, een leerlingsspecifiek protocol medische handelingen.
6. Op basis van het OP stelt de school een handelingsplan op dat minstens twee keer per jaar wordt geëvalueerd.
7. De school zorgt bij een aanvraag van een arrangement of een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor een dossier dat aan de criteria van het SWV voldoet.
8. Als de school een TLV aanvraagt is minstens een half jaar aan de hand van een OP doelgericht aan de ontwikkeling van een leerling gewerkt.
9. De leerkrachten van groep 1 bieden een stimulerende taalomgeving aan, die aansluit bij het instroomniveau van de leerlingen.
10. De school biedt een passend aanbod met begeleiding aan leerlingen met dyslexie conform het dyslexieprotocol.
11. De school biedt een passend aanbod met begeleiding aan leerlingen met ernstige reken/wiskunde problemen en dyscalculie conform het ERWD-protocol.
12. De school werkt bij leerlingen met een achterblijvende taalontwikkeling samen met externe deskundigen (bijv. logopedist, ambulante begeleider cluster 2).

Jeugdhulp

1. Zie de verdiepende aandachtslijst Jeugdhulp (bijlage 2) 'Individuele begeleiding' en 'Persoonlijke verzorging'.

Standaard OP6 Samenwerking

De school werkt samen met relevante partners om het onderwijs voor haar leerlingen vorm te geven.

Basiskwaliteit:

1. De school werkt samen met voorschoolse voorzieningen en voorgaande scholen door informatie over leerlingen in achterstandssituaties uit te wisselen en het onderwijs in een doorgaande leerlijn te realiseren.
2. Aan het eind van de schoolperiode en bij tussentijds vertrek van leerlingen informeert ze de ouders en de vervolgschool over de ontwikkeling van de leerlingen.
3. Voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte werkt de school samen met het samenwerkingsverband en, indien nodig, met partners in de zorg.
4. De school voert afspraken uit de Lokale Educatieve Agenda en ten aanzien van vroegschoolse educatie uit.

Preventieve en licht-curatieve ondersteuning:

1. De schakelfunctionaris vanuit jeugdhulp maakt structureel, voor een deel van de vergadering, deel uit van het ondersteuningsteam van de school.
2. De school weet welke expertise op andere scholen binnen het samenwerkingsverband beschikbaar is en maakt indien nodig hiervan gebruik.
3. De school meldt verzuim van kinderen conform regionale afspraken bij de leerplichtambtenaar en het SWV en hanteert het protocol thuiszitters van gemeente of SWV.
4. De school neemt in haar schoolgids het volgende op: de tekst op die door het SWV Berséba wordt aangeleverd, met welke externe deskundigen ze samenwerkt, de meldcode huiselijk geweld.

5. De school werkt indien nodig optimaal samen met voorschoolse voorzieningen en jeugdhulp om in de aanpak een doorgaande lijn naar het basisonderwijs voor een leerling te realiseren.
6. Bij een overstap van een leerling naar een andere school of een andere type onderwijs spant de school zich samen met de ontvangende school (en indien nodig met jeugdhulp) in voor een doorgaande lijn.
7. Bij terugplaatsing van een leerling spant de ontvangende school zich samen met de huidige school (en indien nodig met jeugdhulp) in voor een doorgaande lijn.

Jeugdhulp

1. Zie de verdiepende aandachtslijst Jeugdhulp (bijlage 2) onderdeel 'Individuele begeleiding'

Standaard OP8 Toetsing en afsluiting

De toetsing en afsluiting verlopen zorgvuldig

Basiskwaliteit:

1. Alle leerlingen (behoudens wettelijke uitzonderingen) in leerjaar 8 maken een eindtoets.
2. Tijdens de schoolperiode maken ze toetsen van het leerlingvolgsysteem, waarmee in elk geval de kennis en vaardigheden op het terrein van Nederlandse taal en rekenen en wiskunde worden gemeten. De leraren nemen de toetsen af conform de voorschriften.
3. Ouders worden geïnformeerd over de vorderingen van de leerlingen.
4. Alle leerlingen krijgen een advies voor het vervolgonderwijs. De school hanteert hierbij een zorgvuldige procedure.

Preventieve en licht-curatieve ondersteuning:

1. Geen aanvullende Berséba eisen

Kwaliteitsgebied 2: Schoolklimaat (SK)

Standaard SK1 Veiligheid

Schoolleiding en leraren dragen zorg voor een veilige omgeving voor leerlingen.

Basiskwaliteit:

1. De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen in en om de school gedurende de schooldag. Dit blijkt onder andere uit de beleving van de veiligheid en het welbevinden van leerlingen. De school monitort dit tenminste jaarlijks.
2. De school heeft een veiligheidsbeleid (beschreven in het schoolplan of een ander document), gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten. Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren.
3. De school heeft een persoon als aanspreekpunt als het gaat om pesten en voor coördinatie van het beleid tegen pesten.
4. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De uitingen van leerlingen en personeel zijn in lijn met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Preventieve en licht-curatieve ondersteuning:

1. Geen aanvullende Berséba eisen

Jeugdhulp

1. Zie de verdiepende aandachtslijst Jeugdhulp (bijlage 2) onderdeel 'Individuele begeleiding'

Standaard SK2 Pedagogisch klimaat

De school heeft een ondersteunend pedagogisch klimaat

Basiskwaliteit:

Geen wettelijke eisen

Preventieve en licht-curatieve ondersteuning:

1. De school biedt een veilig pedagogische klimaat, zoals in het schoolplan en de schoolgids is beschreven.
2. De school realiseert een passend aanbod met begeleiding dat is afgestemd op ondersteuningsbehoeften bij onder andere gedragsproblemen, concentratieproblemen, hyperactiviteit, werkkhoudingsproblemen en taakgerichtheid.
3. De school realiseert een passend aanbod met begeleiding dat is afgestemd op de ondersteuningsbehoeften bij onder andere faalangst, verminderde weerbaarheid, beperkingen in sociale of communicatieve vaardigheden.

Jeugdhulp

1. Zie de verdiepende aandachtlijst Jeugdhulp (bijlage 2) 'Individuele begeleiding' en 'Persoonlijke verzorging'.

Kwaliteitsgebied 3: Onderwijsresultaten (OR)

Standaard OR1 Resultaten

De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

Basiskwaliteit

1. De cognitieve eindresultaten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden. Dit betekent dat de eindresultaten op de kernvakken Nederlandse taal en rekenen/wiskunde voldoen aan de gestelde norm.

Preventieve en licht-curatieve ondersteuning:

1. Geen aanvullende Berséba eisen

Standaard OR2 Sociale en maatschappelijke competenties

De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met de gestelde doelen.

Basiskwaliteit:

Geen wettelijke eisen.

Preventieve en licht-curatieve ondersteuning:

1. Geen aanvullende Berséba eisen

Standaard OR3 Vervolgsucces

De bestemming van de leerlingen na het verlaten van de speciale basisschool is bekend en voldoet ten minste aan de verwachtingen van de school.

Basiskwaliteit

Geen wettelijke eisen.

Preventieve en licht-curatieve ondersteuning:

1. Geen aanvullende Berséba eisen

Kwaliteitsgebied 4: Kwaliteitszorg en ambitie (KA)

Standaard KA1 Kwaliteitszorg

Het bestuur en de school hebben een stelsel van kwaliteitszorg ingericht en verbeteren op basis daarvan het onderwijs.

Basiskwaliteit:

1. Het bestuur zorgt voor een stelsel van kwaliteitszorg op de scholen. Dit stelsel staat uitgewerkt in het schoolplan van de school. Vanuit dit stelsel bewaakt en bevordert het bestuur de kwaliteit van het onderwijsleerproces en de leerresultaten. Het bestuur en de scholen hebben zicht op de kwaliteit van het onderwijs. Er zijn toetsbare doelen geformuleerd en er wordt regelmatig geëvalueerd of deze doelen gehaald worden.
2. De oorzaken van eventueel tekortschietende onderwijskwaliteit zijn geanalyseerd en waar nodig worden verbeteringen doelgericht doorgevoerd.
3. De verantwoordelijkheidsverdeling tussen bestuur en scholen maakt een functionerend stelsel van kwaliteitszorg mogelijk.

Preventieve en licht-curatieve ondersteuning:

1. Geen aanvullende Berséba eisen

Standaard KA2 Kwaliteitscultuur

Het bestuur en zijn scholen kennen een professionele kwaliteitscultuur en functioneren transparant en integer.

Basiskwaliteit:

1. Het bestuur handelt volgens de code van goed bestuur en legt uit wanneer zij daarvan afwijkt. Deze handelwijze leidt tot een integere en transparante organisatiecultuur. Ieder werkt vanuit zijn eigen rol aan de verbetering van de onderwijskwaliteit.
2. Het bestuur zorgt voor bekwaam en bevoegd personeel op alle scholen en maakt mogelijk dat het personeel haar bekwaamheid onderhoudt.
3. De schoolleiding en het team werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren houden daarbij rekening met de gestelde bekwaamheidseisen en beroepsprofielen en behaalde resultaten bij leerlingen. Zij krijgen daartoe voldoende gelegenheid. De wijze waarop ze dit doen, staat helder beschreven in het schoolplan.

Preventieve en licht-curatieve ondersteuning:

1. Geen aanvullende Berséba eisen

Standaard KA3 Verantwoording en dialoog

Het bestuur en zijn scholen leggen intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voeren daarover actief een dialoog

Basiskwaliteit:

1. Het bestuur en de scholen hebben tegenspraak georganiseerd. Dit gebeurt in ieder geval door het intern toezicht en de (G)MR te betrekken bij beleids- en besluitvorming.
2. Het bestuur en de scholen brengen minimaal jaarlijks verslag uit over haar doelen en de resultaten die zij behaalt. Zij doen dit op toegankelijke wijze. Het bestuur verantwoordt zich aan de intern toezichthouder. Het bestuur en de scholen verantwoorden zich aan de overheid en belanghebbenden.

Preventieve en licht-curatieve ondersteuning:

1. Geen aanvullende Berséba eisen

Kwaliteitsgebied 5: Financieel beheer (FB)

Standaard FB1 Continuïteit

Het bestuur is financieel gezond en kan op korte en langere termijn voldoen aan zijn financiële verplichtingen.

Basiskwaliteit:

Voor continuïteit is het van belang dat het bestuur inzicht heeft in de financiële uitgangspositie en de ontwikkelingen in de komende drie jaar, en daar beleid op uitzet. In de continuïteitsparagraaf van het jaarverslag geeft het bestuur inzicht in deze ontwikkelingen en de daaraan verbonden financiële gevolgen. Het bestuur bespreekt het voorgaande regelmatig met de interne toezichthouder en medezeggenschap, treft zo nodig corrigerende maatregelen en verantwoordt zich over het geheel in de jaarverslaggeving.

Preventieve en licht-curatieve ondersteuning:

1. Geen aanvullende Berséba eisen

Standaard FB2 Doelmatigheid

Het bestuur maakt efficiënt en effectief gebruik van de onderwijsbesteding.

Basiskwaliteit:

De doelmatige besteding van de onderwijsbesteding is onderwerp van gesprek met de intern toezichthouder. Hierover vindt verantwoording in het jaarverslag plaats.

Preventieve en licht-curatieve ondersteuning:

1. Geen aanvullende Berséba eisen

Standaard FB3 Rechtmatigheid

Het bestuur verwerft en besteedt de onderwijsbesteding conform wet- en regelgeving.

Basiskwaliteit:

Het bestuur beschikt over de vereiste deskundigheid en handelt integer en transparant. Het legt verantwoording af over de verwerving en besteding, hetgeen vooral beoordeeld wordt door een accountant die wordt aangesteld door het intern toezicht. Deze accountant opereert volgens de beroepsmaatstaven van de NBA6 en speciaal volgens het onderwijsaccountantprotocol dat door de inspectie is opgesteld.

Preventieve en licht-curatieve ondersteuning:

1. Geen aanvullende Berséba eisen